

SISÄLLYSLUETTELO

11 §	JUUPAJOEN TERVEYSLIIKUNTASUUNNITELMA VUOSILLE 2017-2020	20
12 §	PALOASEMAN LAAJENNUKSEN RAKENTAMINEN / VUOKRASOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN	21
13 §	VUODEN 2019 TALOUSARVIO / KÄYTTÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN / HALLINNON VASTUUALUE	23
14 §	VUODEN 2019 TALOUSARVIO / KÄYTTÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN / HYVINVOINTIPALVELUJEN VASTUUALUE	24
15 §	VUODEN 2019 TALOUSARVIO / KÄYTTÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN / TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE	25
16 §	TYÖOHJELMA VUODELLE 2019	26
17 §	HENKILÖSTÖASIOITA / TÄYTTÖLUPAPYYNNÖT PERUSOPETUKSEEN	27
18 §	NUORTEN ELÄMÄNPOLKUVALINTOJA JA KASVUA TUKEVA KANSAINVÄLINEN PILOTTIHANKE YHTEISTYÖSSÄ ORIVEDEN JA MÄNTTÄ-VILPPULAN KANSSA...	28
19 §	HULIPASJÄRVEN VESIYHTEISÖN AVUSTUS-, TAKAUS- JA LAINAPYYNTÖ	29
20 §	VUODEN 2019 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEIDEN HYVÄKSYMINEN	31
21 §	VALTIONOSUUSPÄÄTÖKSET VUODELLE 2019	33
22 §	TILAISUUDET JA TIEDOKSI MERKITTÄVÄT ASIAT	36
23 §	TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJAT JA VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT ...	37
24 §	KIRJELMÄT	38

KUNNANHALLITUS

Kokouksen paikka ja aika	Juupajoen kunnanvirasto, maanantaina 11.2.2019 klo 15.00 – 17.00	
Läsnäolevat jäsenet	Jani Jauhiainen Juha Soikka Juho Eskola Johanna Kallentautio Anne Lepola Heikki Sikiö Iiri Välttilä	puheenjohtaja varapuheenjohtaja, pj. § 19 jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen
Muut läsnäolevat	Pekka Rae Hannu Hämylä Ulla Mäkinen Jyri Lammela Pekka Maasilta Anne Tuovila Lea Nurminen Henna Ruostila Mervi Korhonen	valtuuston puheenjohtaja, saapui klo 15.05 valtuuston I varapuheenjohtaja valtuuston II varapuheenjohtaja kunnanjohtaja tekninen johtaja, saapui klo 15.13 hyvinvointijohtaja rehtori vapaa-aikakoordinaattori, 11 § klo 15.00 – 15.16 pöytäkirjanpitäjä
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.	
Pöytäkirjantarkastajat	Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Iiri Välttilä ja Juha Soikka.	
Allekirjoitukset	Puheenjohtaja	
	Jani Jauhiainen	
	Juha Soikka § 19	
	Pöytäkirjanpitäjä	Mervi Korhonen
Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty: Juupajoella <u>11</u> . <u>2</u> . 2019		
liri Välttilä pöytäkirjantarkastaja	Juha Soikka pöytäkirjantarkastaja	Juho Eskola pöytäkirjantarkastaja § 19
Pöytäkirja pidetään nähtävillä kunnanvirastolla ja yleisessä tietoverkossa 13.2.2019 alkaen.		

11 § JUUPAJOEN TERVEYSLIIKUNTASUUNNITELMA VUOSILLE 2017-2020

Väestön fyysinen aktiivisuus ja liikunnan vähäisyys aiheuttaa merkittäviä ja yhä kasvavia haasteita suomalaiselle yhteiskunnalle ja yksittäiselle kunnalle. Kaikenikäisten terveystoimintaa ja fyysistä aktiivisuutta edistämällä on kunnan mahdollista tarttua tähän haasteeseen. Liikkumisen terveysvaikutuksia ja taloudellisia säästöjä voidaan nähdä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Kunnan vastuulla on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä että hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja sekä kehittämällä kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä (Kuntalaki, Terveystoimintalaki, Liikuntalaki ja Liikunta-asetus).

Hämeen Liikunta ja Urheilu sekä UKK-instituutti valmisti yhteistyössä Pirkanmaan kuntien kanssa Pirkanmaan alueellisen terveystoimintasuunnitelman vuoden 2014 aikana. Alueellisen suunnitelman tavoitteena oli vastata alati lisääntyvään fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan vähenemiseen sekä sen aiheuttamiin terveysriskeihin ja haasteisiin. Suunnitelmaa luotiin alueen kuntia ja kuntien omia tarpeita kuunnellen ohjenuoraksi terveystoiminnan edistämiseen kuntien omana työnä.

Juupajoen kunnassa perustettiin alueellisen terveystoimintasuunnitelman innoittamana terveystoiminnan yhteistyöryhmä, jonka tarkoituksena on lisätä eri toimialojen yhteistyötä ja tiedonkulkua terveystoimintaan liittyvissä asioissa.

Terveystoiminnan edistämiseksi laadittiin myös Juupajoen ensimmäinen terveystoimintasuunnitelma 2015 - 2016 ajankohtaisen hyvinvointikertomuksen 2013 - 2016 liitteeksi.

Suunnitelma päivitettiin 2017 - 2020 laajan hyvinvointikertomuksen liitteeksi vuoden 2018 lopulla, hieman aikataulusta jäljessä vuoden 2017 sijaisjärjestelyjen vuoksi.

Uudessa suunnitelmassa on esitelty terveystoiminnan yhteistyöryhmä yhteystietoineen, sekä taulukoina neljän vuoden aikavälille suunnitellut, ja osittain jo käynnissä olevat toimenpiteet eri sektoreilla. **Liite n:o 1.**

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus hyväksyy laaditun terveystoimintasuunnitelman.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Pekka Maasilta saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn kohdalla klo 15.13.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa
------------------------------------	--------------------------

12 § PALOASEMAN LAAJENNUKSEN RAKENTAMINEN / VUOKRASOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN

Kunnanhallitus 18.6.2018 § 88

Valmistelija: tekninen johtaja Pekka Maasilta, puh. 0400 131 174

Pirkanmaan pelastuslaitos esittää Juupajoen kunnalle seuraavaa:

” Juupajoella on vuonna 2004 valmistunut paloasema, joka käsittää kolme tallipaikkaa, sosiaalitalon ja toimiston. Asemalta operoi Korkeakosken VPK sammutusyksiköllä sekä säiliöautolla. Lisäksi tallissa säilytetään miehistöajoneuvoja sekä erilaisia peräkärriä.

Paloaseman viereisessä rakennuksessa on ollut vuokralla öljyntorjuntavarasto, josta joudutaan luopumaan omistussuhteiden muutoksen tähden vuoden 2019 lopussa. Varastossa on säilytetty öljyntorjuntakalustoa sekä öljyntorjuntaperäkärriä.

Alustavassa palaverissa 14.2.2018, missä olivat läsnä Juupajoen kunnanjohtaja Pirkko Lindström, Juupajoen kunnan tekninen johtaja Pekka Maasilta sekä pelastuslaitokselta Heikki Kojo sekä Joni Hakala, sovittiin, että pelastuslaitos tekee kevään 2018 aikana esityksen tulevasta tilatarpeestaan Juupajoen kunnalle.

Huomioiden edellinen, sekä valtakunnassa meneillään oleva SOTE-uudistus mahdollisine ensihoitoon liittyvine muutoksineen, Pirkanmaan pelastuslaitos esittää kolmen lisäpaikan (lämmin/puolilämmin) rakentamista nykyisen paloaseman yhteyteen.”

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus toteaa, että Juupajoen kunta suhtautuu myönteisesti Pirkanmaan pelastuslaitoksen esitykseen lisätilan rakentamisesta. Lisätilan rakentaminen käsitellään kunnan vuoden 2019 talousarvion laadinnan yhteydessä.

Kunnanhallitus valtuuttaa teknisen johtajan käynnistämään hankkeen esisuunnittelun.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 11.2.2019 § 12

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:

Talousarvion 2019 investointiosassa on varattu 400.000 € paloaseman laajentamiseen. Hankkeen pääpiirustukset ovat valmistuneet ja ne esitellään kokouksessa.

Pirkanmaan pelastuslaitoksen kanssa on neuvoteltu uusi vuokrasopimus. Vuokrasopimus on määräaikainen, 20 vuotta. Sopimus esitellään kokouksessa.

Hankkeelle on haettu Palonsuojelurahaston avustusta, mahdollinen avustus vaikuttaa vuokralaskelmaan.

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus hyväksyy hankkeen pääpiirustukset ja valtuuttaa teknisen johtajan käynnistämään hankkeen kilpailutuksen.

Kunnanhallitus hyväksyy laaditun vuokrasopimuksen.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

13 § VUODEN 2019 TALOUSARVIO / KÄYTTÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN / HALLINNON VASTUUALUE

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Määräraha- ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat käyttösunnitelmat. Käyttösunnitelmalla tarkoitetaan tehtävän käyttötalouden osan jakamista osatehtäville osatavoitteiksi, osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi.

Valtuusto hyväksyi vuoden 2019 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2020 – 2021 kokouksessaan 17.12.2018, 30 §. Tällöin hallinnon vastuualueen bruttomenoiksi hyväksyttiin -1.039.860 €, tuloiksi 144.600 € ja poistoiksi -13.330 €, jolloin nettomenoiksi jää -908.590 €.

Liitteenä n:o 2 on hallinnon käyttösunnitelma.

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus hyväksyy 2019 talousarvioon perustuvan hallinnon käyttösunnitelman.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

14 § VUODEN 2019 TALOUSARVIO / KÄYTTÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN / HYVINVOINTIPALVELUJEN VASTUUALUE

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Määräraha- ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat käyttösunnitelmat. Käyttösuunnitelmalla tarkoitetaan tehtävän käyttötalouden osan jakamista osatehtäville osatavoitteiksi, osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi.

Valtuusto hyväksyi vuoden 2019 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2020 - 2021 kokouksessaan 17.12.2018, 30 §. Tällöin hyvinvointipalvelut vastuualueen bruttomenoiksi hyväksyttiin -10.833.180 € ja tuloiksi 472.170 €, jolloin nettomenoiksi jää -10.361.010 €. Menot sisältävät poistoja -3.350 €.

Liitteenä n:o 3 on hyvinvointipalvelujen käyttösunnitelma.

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus hyväksyy 2019 talousarvioon perustuvan hyvinvointipalvelujen käyttösunnitelman.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

**15 § VUODEN 2019 TALOUSARVIO / KÄYTTÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN /
TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE**

Valmistelija: tekninen johtaja Pekka Maasilta, puh. 0400 131 174

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Määräraha- ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat.

Valtuusto hyväksyi vuoden 2019 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2020 – 2021 kokouksessaan 17.12.2018, 30 §. Tällöin teknisten palveluiden vastuualueelle bruttomenoiksi hyväksyttiin -1.678.260 € ja tuloiksi 1.191.850 €, jolloin nettomenoiksi jäi -486.410 €. Menot sisältävät poistoja -506.840 €.

Liitteenä n:o 4 on teknisten palveluiden käyttösuunnitelma.

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus hyväksyy 2019 talousarvioon perustuvan tekniset palvelut vastuualueen käyttösuunnitelman.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

16 § TYÖOHJELMA VUODELLE 2019

Valmistelija: tekninen johtaja Pekka Maasilta, puh. 0400 131 174

Hallintosäännön 25 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kunnallistekniikan ja talonrakentamisen työohjelmasta.

Vuoden 2019 talousarvion investointiosassa on hankekohtainen investointiohjelma vuosille 2019 - 2021. Tekninen toimi on laatinut hankekohtaisen työohjelman vuodelle 2019 hyväksytyyn talousarvion investointiosan pohjalta seuraavasti:

Kp / Hanke	KS 2019	Tot.
9030 Sivistystoimi / investoinnit		
<i>90303 Talonrakennuksen pieninvestoinnit</i>	-50.000	01 - 12
• Kirjaston muutostöiden loppurahoitus		
• Kirkonkylän koulun akustointi		
• Torikatos		
• Kuntoradan valaistuksen uusiminen		
9040 Tekninen toimi / investoinnit		
<i>90703 Korkeakosken vesihuollon saneeraus</i>	-150.000	01 - 12
<i>90401 Paloaseman laajennus</i>	-400.000	01 - 12
Investoinnit yhteensä		
Rakennuttaminen	-600.000	
Rahoitusosuudet valtiolta		
Yhteensä	-600.000	

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus hyväksyy laaditun työohjelman ja päättää, että työohjelma toimii investointien käyttösuunnitelmana.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

17 § HENKILÖSTÖASIOITA / TÄYTTÖLUPAPYYNNÖT PERUSOPETUKSEEN

Valmistelija: Rehtori Lea Nurminen, puh. 050 511 2836

Perusopetuksen rehtori pyytää lupaa henkilöiden palkkaamiseen seuraaviin tehtäviin:

1) Luokanopettaja vakituiseen virkaan

Pienten lasten koulussa on nyt kuluvana lukuvuonna 30 esikoululaista ja 2 esiopetuksen opettajaa. Oppilasennusteiden mukaan jatkossa esiopetuksen tarve on 1 esiopetuksen opettaja. Kun esikoululaiset lukuvuoden 2019 - 2020 alussa siirtyvät 1. luokalle, alkuopetukseen tarvitaan kolmas luokanopettaja, ja lisäresurssin tarve jatkuu 6. luokalle asti. Pienten lasten koulun opettajaresurssi ei kasva, vaan tarve siirtyy esikoulun puolelta alkuopetuksen puolelle.

Alkuopetuksen resurssin tarve on huomioitu vuoden 2019 talousarviossa. Luokanopettajan viran täyttäminen toistaiseksi on perusteltua, sillä opettajan tarve ryhmän jakamiseen jatkuu 6. luokkaan asti, ja yhden luokanopettajan eläköityminen on tulossa näiden vuosien aikana.

2) Luokanopettaja vakituiseen virkaan

Juupajoen koulukeskuksessa opiskelee lukuvuoden 2019 - 2020 alkaessa vuosiluokat 3 - 9. Luokille 3 - 6 tarvitaan jatkossa yhteensä 4 luokanopettajaa. Koulukeskuksessa on tällä hetkellä 5 luokanopettajaa, joista 4 vakituisessa virassa ja 1 määräaikaisena tämän lukuvuoden loppuun asti. 1 vakituisessa virassa olevista opettajista siirtyy eläkkeelle kuluvan lukuvuoden lopussa.

4 luokanopettajan tarve lukuvuoden 2019 - 2020 alkaessa on huomioitu vuoden 2019 talousarviossa.

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus hyväksyy esitetyt täyttöluvat perusopetukseen.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

18 § NUORTEN ELÄMÄNPOLKUVALINTOJA JA KASVUA TUKEVA KANSAINVÄLINEN PILOTTIHANKE YHTEISTYÖSSÄ ORIVEDEN JA MÄNTTÄ-VILPPULAN KANSSA

Oriveden kaupungin elämänlaatulautakunta 6.2.2019 § 7

Mänttä-Vilppulan kaupunki on kutsunut Oriveden ja Juupajoen kuntien edustajat suunnittelemaan yhteistä hanketta:

Nuorten elämänpolkuvalintoja ja kasvua tukeva pilottihanke 16-22 vuotiaille Mänttä-Vilppulan, Juupajoen ja Oriveden alueella yhteistyössä Saksan Rhein-Hunsrück Kreis alueen kanssa.

Hankkeen tavoitteena on rohkaista ja tukea nuorten:

- uusia elämänpolkuja ja -taitoja
- itsetunnon ja oman itsensä kehittämistä
- toimimista ryhmissä
- kansainvälistymistä ja yhteistyötä nuorten kesken
- kielitaidon vahvistumista
- tutustumista uusiin kulttuureihin ja tapoihin
- kertomaan ja esittelemään itseään ja omaa kotipaikkaansa.

Pilottihankkeen tavoitteena on rakentaa myös kurssi- ja rahoitusmalli, jolla toiminta saadaan jatkumaan ja laajentumaan alueellisesti hankkeen jälkeen. Samalla kartoitetaan mallia tukevat toteuttajatahot. Kumppaneina hankkeessa olisi Oriveden seudun kansalaisopisto ja etsivä nuorisotyö Orivedellä ja Juupajoella.

Hankkeeseen osallistumiselle ja jatkotoimenpiteille tarvitaan elämänlaatulautakunnalta puoltava lausunto.

Liikuntapäällikön päätösehdotus:

Elämänlaatulautakunta päättää antaa puoltavan lausunnon hankkeen puolesta. Lautakunnan edustajaksi hankkeeseen valitaan kansalaisopiston rehtori.

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotus.

Kunnanhallitus 11.2.2019 § 18

EHDOTUS (Kj):

Juupajoen kunnanhallitus merkitsee asian tiedoksi.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:

19 § HULIPASJÄRVEN VESIYHTEISÖN AVUSTUS-, TAKAUS- JA LAINAPYYNTÖ

Kunnanhallitus 8.3.2011 § 30

Vuonna 2010 perustettu Hulipasjärven suojeluyhdistys ry. on saanut Pomoottori ry:ltä rahoituksen, jonka avulla tullaan suunnittelemaan ja toteuttamaan Hulipasjärven pohjapadon rakentaminen. Tavoitteena on saada järven suuret pinnanvaihtelut hallintaan ja parantaa järven virkistys- ja hyötykäyttöä. Hankkeen hyväksytyt kokonaiskustannukset ovat n. 22.500 euroa, josta Pomoottorin avustuksella katetaan 17.500 € ja yhdistyksen jäsenten maksuilla 7.000 €. Pomoottorin avustus maksetaan yhdistykselle jälkikäteen useassa erässä toteutuneita kustannuksia vastaan. Lainapyyntöä on neuvoteltu Heikki Veirton ja Pentti Heinosen kanssa 3.3.2011.

Esityslistan liitteenä n:o 4 on yhdistyksen lainapyyntö, yhdistyksen hallituksen kokouspöytäkirja 23.2.2011 ja hankkeen yksityiskohtainen kassavirtalaskelma. Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2011 - 2013 aikana. Kunnan tilapäislainaa on tarkoitus nostaa hankkeen kulloisenkin rahoitustilanteen mukaan. Hankkeen ensimmäisen toteutusvuoden aikana lainamäärä olisi pääosin 2.000 - 4.500 euroa, toisena vuotena lainatarvetta ei ole ja kolmantena vuotena tarve vaihtelee 1.500 - 6.000 euron välillä. Lainasta ei esitetä maksettavaksi korkoa.

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus päättäne myöntää Hulipasjärven suojeluyhdistys ry:lle enintään 6.500 € suuruisen lainan pohjapadon suunnittelua ja rakentamista varten. Laina nostetaan ja lyhennetään liitteenä olevan kassavirtalaskelman periaatteen mukaisesti siten, että laina maksetaan kokonaisuudessaan takaisin viimeistään 28.2.2014.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotus yksimielisesti.

Kunnanhallitus 11.2.2019 § 19

Hulipasjärven vesiyhteisö (Osakaskuntayhtymä Hulipas-Kokkila ja Sahra-Hirvijärvi) on 25.8.2014 hakenut Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta lupaa rakentaa pohjapato Sahajokeen Hulippaan keskivedenkorkeuden nostamiseksi. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt asiasta päätöksen (Nro 74/2018/2) 4.10.2018.

Hulipasjärven vesiyhteisö pyytää kunnan tukea hankkeelle. Hulipasjärven vesiyhteisö hakee 1) rahallista tukea 10 000 €, 2) koroton 10 000 € laina vuoden

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

takaisinmaksuajalla tai 3) takaus 10 000 € pankkilainalle (**liite nro 5**). Hankkeen yksityiskohtainen kassavirtalaskelma **liitteessä nro 5**.

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus päättäneen myöntää Hulipasjärven vesiyhteisölle enintään 10 000 € suuruisen lainan pohjapadon rakentamista varten. Laina nostetaan ja lyhennetään liitteenä olevan kassavirtalaskelman periaatteen mukaisesti siten, että laina maksetaan kokonaisuudessaan takaisin viimeistään 29.2.2020.

Muutettu päätösehdotus:

Asian käsittely siirretään seuraavaan kokoukseen.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Jani Jauhiainen poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tämän pykälän kohdalla puheenjohtajana toimi Juha Soikka. Tämän pykälän kohdalla pöytäkirjantarkastajana toimii Juho Eskola.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

20 § VUODEN 2019 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEIDEN HYVÄKSYMINEN

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimille tulosaluekohtaiset ja hankekohtaiset toimintatavoitteet, määrärahat ja tuloarviot. Määräraha- ja tuloarviot esitetään talousarviossa bruttomääräisinä. Valtuusto hyväksyi vuoden 2019 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2020 - 2021 kokouksessaan 17.12.2018. Kunnanhallitus ja lautakunta hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat alaisensa toiminnan osalta.

Kunnan hallintosäännön mukaan ohjausta ja valvontaa varten kunnanhallitukselle on annettava kirjanpitoon perustuvia ajan tasalla olevia toimintaa ja taloutta sekä talousarvion toteutumista koskevia seurantaraportteja siten, kun niistä on päätetty talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet toimivat kunnan hallintosäännön ohella vuoden 2019 talousarvion toimeenpanon ohjeena, ellei kunnanhallituksen päätöksistä toisin ilmene. Talousarvion täytäntöönpano-ohje koskee kaikkia palvelualueita ja niiden alaisia vastuuhenkilöitä sekä muita po. asioita hoitavia henkilöitä.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet sisältävät mm. yleisiä ohjeita taloudenpidosta, talousarvion noudattamisesta, käyttösuunnitelmien laatimisesta, raportoinnista ja henkilöstöasioiden käsittelystä.

Talouden seurannan osalta täytäntöönpano-ohjeessa esitetään, että talousarvion toteutumisen seuranta tehdään kunnanhallitukselle kolme kertaa vuodessa, kuten on tähänkin mennessä menetelty. Raportoinnissa hyödynnetään Kuntamaisema - järjestelmää.

Uuden kuntalain myötä kunnan taloudenpitoon tullut merkittävä muutos on se, että vuodesta 2017 lähtien kriisikuntamenettely perustuu kuntakonsernia koskeviin tietoihin. Tämän johdosta talousarviovuoden aikana on tarpeen seurata aikaisempaa aktiivisemmin myös kuntakonsernin yhtiöiden talouden tilaa. Kunnanhallitukselle tehtäviin raportointeihin lisätään jatkossa myös konserniyhtiöiden taloustilanneraportit. Lisäksi kuntakonserniyhtiöiden hallintoon nimettyjen kunnan edustajien tulee raportoida kunnanhallitukselle yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta säännönmukaisesti vähintään neljä kertaa vuodessa sekä aina, kun yhtiöiden toiminnassa tai taloudessa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Kunnanhallituksen tulee toimittaa valtuustolle talousarvion ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisraportin 30.9. tilanteesta ja niistä johdetun tilinpäätösennusteen sisältäen merkittävimpien konserniyhtiöiden toteumaraportit ja tilinpäätösennusteet.

Liitteenä n:o 6 vuoden 2019 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus hyväksyy esityslistan liitteen mukaiset vuoden 2019 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

21 § VALTIONOSUUSPÄÄTÖKSET VUODELLE 2019

Valtiovarainministeriö on ilmoittanut 28.12.2019 kuntaan saapuneella kirjeellä kunnan valtionosuudet vuodelle 2019. Valtiovarainministeriö myöntää kunnan peruspalveluiden valtionosuuden sekä päättää verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta. Valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä kotikuntakorvauksista säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa (1704/2009).

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (1765/2009) tarkoitetut valtionosuudet.

Valtionosuudet tilitetään kunnille yhdistettynä maksatuksena kuukausittain yhtä suurina erinä, viimeistään kuukauden 11. päivänä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus muodostuu seuraavista valtionosuusperusteista:

- valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista ja
- syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteista.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta lainsäädännössä määriteltyjen tehtävien hoitamiseen. Em. tehtävien järjestämisestä syntyvistä laskennallisista kustannuksista vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka vuonna 2019 on 3.524,51 € (v. 2018 3.599,08 €) asukasta kohden. Näin saatuun euromäärään lisätään kunnan syrjäisyyden ja työpaikkaomavaraisuuden lisäosat.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuutta lisätään ja vähennetään vielä seuraavilla erillä:

- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus,
- verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen muutoksen neutralisointi kunta-valtio suhteessa,
- vuoden 2010 valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus,
- työmarkkinatuen ja toimeentulotuen huomioon ottaminen valtionosuudessa,
- vuoden 2015 työmarkkinatuki uudistukseen liittyvä tasaus,
- veroperustemuutoksien huomioon ottaminen valtionosuudessa,
- maakuntien liittojen tehtäviin liittyvä rahoituksen siirto
- perustoimeentulotuen KELA siirtoon liittyvä vähennys
- kilpailukyypakettiin liittyvä vähennys
- eläketukeen liittyvä vähennys sekä
- määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset.

Kunnalle myönnetään verotuloihin perustuvaa valtionosuuden lisäystä, koska kunnan laskennallinen verotulo asukasta kohden on pienempi kuin euromäärä, joka

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

saadaan jakamalla kaikkien kuntien yhteenlasketut laskennalliset verotulot kuntien yhteenlasketulla asukasmäärällä. Kunta saa tasaustasua 80 % tasausrajan ja kunnan asukasta kohden lasketun laskennallisen verotulon erotuksesta.

Kunnan laskennallista verotuloa laskettaessa otetaan huomioon kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöverosta sekä 50 % ydinvoimalaitosten laskennallisesta kiinteistöverosta.

	2017	2018	2019
Asukasmäärä	1.988	1.957	1904
	€	€	€
Ikärakenne	7.378.561	7.306.745	7.046.784
Sairastavuus	2.297.320	2.331.867	2.298.200
Muut laskennalliset kustannukset (työttömyysaste, vieraskieliset, asukastiheys, koulutustausta)	483.348	454.123	431.312
<u>Valtionosuuden laskennalliset perusteet yhteensä</u>	<u>10.159.228</u>	<u>10.092.735</u>	<u>9.776.297</u>
Kunnan omarahoitusosuus	7.211.231	7.043.400	6.710.667
Yleinen osa			
Lisäosat (työpaikkaomavaraisuus)	70.632	75.484	75.545
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset (järjestelmämuutokset, tasaukset)	626.523	622.996	727.050
- mistä veromenetysten kompensatiot vuosina 2010-2019			896.654
- mistä kunnan rahoitus Kelan myöntämän perustoimeentulotuen menoihin			-16.971
Valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus 2015 (uusi)	82.147	-	-
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1.024.944	911.864	886.927
<u>Kunnan peruspalvelujen valtionosuus</u>	<u>4.752.243</u>	<u>4.659.679</u>	<u>4.755.151</u>
Kotikuntakorvaustulot	40.756	44.281	52.801
Kotikuntakorvausmenot	-48.644	-37.769	-21.187
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus	-466.610	-420.499	-424.208
<u>Yhteensä</u>	<u>4.277.745</u>	<u>4.245.692</u>	<u>4.362.558</u>
<u>Maksetaan kuukausittain</u>	<u>356.477</u>	<u>353.807</u>	<u>363.545</u>

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

Kunnan vuoden 2019 talousarviossa on arvioitu valtionosuuksia kertyvän seuraavasti:

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3.865.170 euroa
Verotuloihin perustuva valtionosuus	882.300 euroa
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus	- 420.500 euroa
Yhteensä	4.326.970 euroa

Erotus maksuun tulevaan valtionosuuteen nähden on 35.587 euroa.

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi kunnan vuoden 2019 valtionosuuspäätökset.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

22 § TILAISUUDET JA TIEDOKSI MERKITTÄVÄT ASIAT

- 1) Seuraava kunnanhallituksen kokous pidetään 25.3.2019.
- 2) Seuraava valtuuston kokous pidetään 20.5.2019.
- 3) MTK Juupajoen yhteydenotto.
- 4) Vesihuoltolaitos: Sahrajärven paineviemäriin, 63 mm, jatkaminen n. 500 metriä, linjaan tulee kaksi uutta liittijää.
- 5) Liikenne- ja viestintäministeriön alueellisen junaliikenteen pilottien jatkosuunnittelu.

EHDOTUS (Kj):

Merkitään tiedoksi.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

**23 § TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJAT JA VIRANHALTIJOIDEN
PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT**

- 1) Kunnanjohtajan päätös 15.1.2019. Pure Pirkanmaa Yritykset edellä -hanke.
- 2) Kunnanjohtajan päätös 15.1.2019. Surveypal Oy:n kysely- ja palautejärjestelmä.
- 3) Kunnanjohtajan päätös 15.1.2019. Juupajoen Yrittäjät ry:n avustushakemus.
- 4) Hyvinvointijohtajan päätös 14.1.2019. Tenavatonnianomus.
- 5) Hyvinvointijohtajan päätös 15.1.2019. Tenavatonnianomus.
- 6) Hyvinvointijohtajan päätös 7.2.2019. Esi- ja perusopetuksen työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2019 - 2020.
- 7) Teknisen johtajan poikkeamislupapäätös 25.1.2019.

EHDOTUS (Kj):

Kunnanhallitus merkitsee päätökset tiedoksi.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

24 § KIRJELMÄT

- 1) Jämsän kaupungin teknisen lautakunnan kokouksen 24.1.2019 pöytäkirjanote § 5, kaavoituskatsaus 2019.
- 2) Kunnallisen työmarkkinalaitoksen yleiskirje 15.1.2019. Matkakustannusten korvaukset 1.1.2019 lukien.
- 3) Mänttä-Vilppulan kaupungin peruspalvelulautakunnan kokouksen 31.1.2019 esityslista.
- 4) Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 28.12.2018. Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistamat opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 29 §:n mukaiset esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat vuonna 2019.
- 5) Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 29.11.2018. Perusopetuslaissa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan yksikköhinta ja ohjaustuntien laskennalliset määrät vuonna 2019.
- 6) Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 31.12.2018. Päätös opetus- ja kulttuuritoimintaa varten kunnille käyttökustannuksiin myönnettävästä valtionosuudesta sekä kuntayhtymille, rekisteröidyille yhteisöille ja säätiöille myönnettävästä rahoituksesta vuodelle 2019.
- 7) Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 5.12.2018. Perusopetuslaissa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan vuoden 2018 ohjaustuntien laskennallista määrää koskeva oikaisu.
- 8) Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 31.12.2018. Päätös opetus- ja kulttuuritoimintaa varten kunnille käyttökustannuksiin myönnettävän valtionosuuden sekä kuntayhtymille, rekisteröidyille yhteisöille ja säätiöille myönnettävän rahoituksen tarkistamisesta vuodelle 2018.
- 9) Oriveden kaupungin elämänlaatulautakunnan kokouksen 6.2.2019 esityslista.
- 10) Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan kokouksen 29.1.2019 esityslista.
- 11) Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan kokouksen 29.1.2019 liite asiaan nro 4.
- 12) Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan kokouksen 29.1.2019 liite asiaan nro 6 kohta 14.
- 13) Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan kokouksen 29.1.2019 liite asiaan nro 7.
- 14) Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan kokouksen 29.1.2019 liite asiaan nro 8.
- 15) Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan kokouksen 29.1.2019 liite asiaan nro 9.
- 16) Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan kokouksen 29.1.2019 liite asiaan nro 10.
- 17) Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan kokouksen 29.1.2019 liite asiaan nro 11.
- 18) Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan kokouksen 29.1.2019 pöytäkirja.
- 19) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen työllisyyskatsaus, joulukuu 2018.
- 20) Pirkanmaan liiton kaavoituskatsaus 2019.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:
------------------------------------	---------------------------

- 21) Pirkanmaan liiton maakuntahallituksen kokouksen 4.2.2019 esityslista.
- 22) Pirkanmaan liiton tilinpäätös vuodelta 2018.
- 23) Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston kokouksen 10.12.2018 pöytäkirja.
- 24) Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimiston tiedote 24.1.2019. Joulukuun 2018 tilannekatsaus.
- 25) Ruoveden kunnan kunnanhallituksen kokouksen 28.1.2019 pöytäkirjanote § 22, Neuvottelukutsut Ruoveden sosiaali- ja terveystalvelujen tilanteesta.
- 26) Sasky koulutuskuntayhtymän yhtymähallituksen kokouksen 22.1.2019 esityslista.
- 27) Sasky koulutuskuntayhtymän yhtymähallituksen kokouksen 22.1.2019 pöytäkirja.
- 28) Sosiaali- ja terveysministeriön kuntainfo 1/2019, Asiakasmaksut.
- 29) Suomen Kuntaliiton yleiskirje 2/2019. Tekijänoikeudella suojattuja aineistoja voi nyt käyttää myös varhaiskasvatuksessa.
- 30) Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n lausunto 28.1.2019. Aloite 14.1.2019 muovinkeräyksen lisäämiseksi Juupajoelle.
- 31) Valtiokonttorin kirje 15.1.2019, Sotainvalidiasioiden Kuntakirje 1/2019.
- 32) Valtiokonttorin kirje 18.1.2019. Veteraanasioden Kuntakirje 1/2019.
- 33) Väylän tiedote 24.1.2019. Suuri järjestelmähanke allianssimallilla Kyllä vain tiedonhallinnan kehitystyöhön uusia tuulia.
- 34) Väylän tiedote 24.1.2019. Tiestötietojärjestelmä uudistuu korvaten vanhan tierekisterin.

EHDOTUS (Kj):

Merkitään tiedoksi.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:	Otteen oikeaksi todistaa:

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät

12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät

11

HallintolainkäyttöL 5 §:n /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta oikaisuvaatimuksella/valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisu-vaatimus-viranomainen ja -aika Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen **siltä osin, kun kyse ei ole kunnallisten virka- ja työehtosopimusten soveltamisesta tai tulkinnasta.**

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite:

Juupajoen kunnanhallitus

Koskitie 50

35500 Korkeakoski

Pykälät

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 140 §:n mukaan kunnan jäsenen ja 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Oikaisu-vaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Muutoksenhakuosoitus hankinta-asioissa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetuin lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankinta-oikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon.

Hankinta-oikaisu Pykälät:

Valitus markkina-oikeudelle

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Puhelin: 050 4061 132

Faksi: 029 5643 314

Sähköposti: markkinaoikeus(a)oikeus.fi

Seuraavat päätökset voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi:

Pykälät:

Hakemus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (hakemusosoitus).

Valituskielto Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja valitusaika Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksen myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 5642 200 (vaihe)

Faksi: 029 5642 269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät

Valitusaika

30 päivää

Hallintovalitus, pykälät

Valitusaika

30 päivää

Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite

Pykälät

Valitusaika

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Valituskirjelmä Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Lisätietoja Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksuna hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu. Tällä hetkellä maksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.